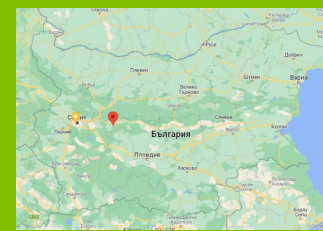

ЧАВДАР – ЕВРОПЕЙСКОТО СЕЛО НА БЪЛГАРИЯ

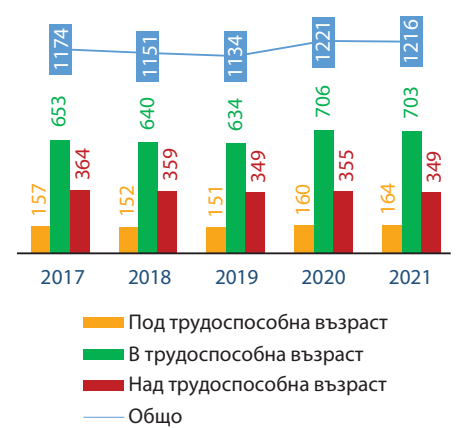
С. Чавдар е център и единствено населено място в Община Чавдар, Софийска област. Намира се в Златишко-Пирдопската котловина, със средна надморска височина 570 м, в подножието на Стара планина, а на юг навлиза в Средна гора. Намира се на 71 km от столицата София, в съседство с градовете Златица и Пирдоп. През селото минава река Тополница. Разположено е на 3 км. южно от Главен път 1-6 (София – Бургас), осигуряващ пряк достъп до столицата и други региони. Землището на с. Чавдар е 69 500 дка, от които 50 850 дка са горски фонд.

НАСЕЛЕНИЕ

Населението на с. Чавдар е около 1200 жители, което го прави четвъртата най-малка община в България (след Трекляно, Бойница и Макреш). 92.4% от жителите на селото са българи, 3.4% са от ромски произход, 4.2% не се самоопределят.

58% от населението е в трудоспособна възраст, 29% е над трудоспособна възраст, а 13% са деца и юноши.

Население на с. Чавдар

ИСТОРИЯ

До 1899 г. селото се казва Коланларе, след което е преименувано на Радославово, а от януари 1946 г. носи името Чавдар. Село Чавдар е наследник на най-старото население, откривано от учените в Средногорието, доказателство за което са археологическите разкопки на селищната могила край р. Тополница, показали, че организиран живот тук е имало още преди 7000 години – открито е раннеолитно селище с каменни оръдия на труда и уникална рисувана керамика.

ИКОНОМИКА

Икономиката в община Чавдар е представена предимно от селското и горското стопанство. Високият дял на горската площ предопределя горското стопанство като един от основните фактори в развитието на общината. Осъществяват се основно дейности по охрана, залесяване и дърводобив.

Селското стопанство се развива от две кооперации „Братия“ и „Метал комплект 97 ООД“, и от отделни земеделски производители. Отглеждат се основно картофи, зърнено-житни и фуражни култури, селскостопански животни и пчели.

В центъра на общината има голям търговски комплекс „Чавдар“, състоящ се от хотел, зала за презентации, механа, нощен бар, виенска сладкарница, пекарна, магазин за месо и мляко, плод-зеленчук, фризьорски салон.

Последната значима частна инвестиция в селото е пекарна „Прованс“, предлагаща богат асортимент от ръчен хляб, закуски и сладкарски изделия. В процес на реализация са и други бизнес инвестиции.

Безработицата в селото е изключително ниска, заради големите предприятия в близост, а интересът към купуване на имоти расте с всеки изминал ден.

ТУРИЗЪМ

Горската територия на общината е благоприятна среда за развитието на ловно-стопанска дейност. Районът около с. Чавдар е туристически. Около селото има две хижи – Братия и Сакарджа. „Братия“ се намира точно под едноименния връх на 1240 м. надморска височина. Тя разполага с 49 легла, а „Сакарджа“ – с 36.

Любителите на природата могат да се насладят и на природния феномен „Казаните“ – пет водопада на р. Баререй, спускащи се от 15 метра височина и образуващи каскада с бистра ледена вода. Разположени са между три огромни скали, като водопадите са образували вирове (еврозионни котли), наподобяващи казани, откъдето е дошло наименованието. Над каскадата е изграден мост за наблюдение на водопадите и каньона, който реката е образувала там. Каскадата може да се наблюдава частично от няколко различни точки поради високите скали и пресечения терен, в който се намира.

На мястото на откритото край с. Чавдар неолитно селище функционира друга туристическа атракция - Археологически парк «Тополница». Той включва сграда за експозиция, възстановка на жилищни сгради, характерни за периода от раннеолитната епоха, както и работилници за обработка на кожи, производство на каменни оръдия и керамични съдове. За любителите на автентичните изживявания е предоставена възможност и за нощувка в неолитните жилища.

Сред местата, които си струва да бъдат посетени, е и комплекс „Параклиса“ на връх Св. Петка - местността се нарича така в чест на покровителката на селото. От върха се вижда цялата Златишко-Пирдопска котловина, както и р. Тополница. Върхът се намира на 650 м надморска височина. На 6 февруари 2008 г. в местността започва построяването на параклис, който е напълно завършен на 2 май същата година. Около параклиса са изградени заслон с барбекю, места за хранене, магерница, закрита сцена, заведение и зарядна станция

за бесплатно зареждане на електрически автомобили. В района на „Параклиса“ е и Археологическият парк, като по този начин на сравнително малка площ е създадена уникална възможност за интегрирано съчетаване на поклоннически, развлекателен и културен туризъм.

ОБЩЕСТВЕНА ИНФРАСТРУКТУРА И УСЛОВИЯ ЗА ЖИВОТ

Централният площад в селото е изграден през 2014 г. и има изключително интересна архитектура, съчетаваща красиви пешеходни алеи, дървени мостове и арки, фонтани, алпинеум, мини амфитеатър и множество растителни видове.

Селото разполага с лекарски и зъболекарски кабинет, лаборатория, аптека, детска градина, в която целогодишно се обучават около 25 деца, и Основно училище „Св. Св. Кирил и Методий“, което е с над 150-годишна история, отлична материална база и млад педагогически състав. В момента в училището се обучават около 70 деца. В училищния двор е изградена модерна спортна площадка с изкуствена настилка за няколко вида спорт. Оборудвана е и фитнес зала, в която младежи от общината тренират силови спортове.

Фолклорен център „Чавдар“ съхранява местното материално и нематериално културно наследство, представяйки интерактивно фолклор, традиции, знания и умения като памет и жива практика. Това е пространство за деца и възрастни, където информацията е представена чрез информационни табла, анимирани видео клипове, компютърна игра, автентични експонати и др. Изградени са арт и интерактивни инсталации, работилница, които въвеждат посетителя в темата и му дават възможност и той самият да участва в образователния процес (вижте повече на адрес www.folklorecenter.bg).

Европейският път на с. Чавдар започва преди около 15 години с амбицията на тогавашния кмет Пенчо Геров и подкрепата на настоящия Григор Даулов. На фона на умиращите български села, Чавдар се превърна в образец за устойчиви политики, за устойчива реализация на европейски проекти с положителен ефект върху демографското развитие на региона. До момента с европейски средства в с. Чавдар са завършени около 30 проекта - инвестиции в улична мрежа, в изграждане на тротоари, в паркова среда, туристическа инфраструктура, реновиране на обществени сгради и др.

Чавдар има всички удобства на града, но дава незаменното усещане на селското спокойствие.